

Nr. 21.

Brasovu,

13. Martiu

1854.

GAZETTA

TRANSILVANIE.

Gazetă este pe dñe ori, adica: Mercurul și Sambata. Foi'a edată pe septompag, adica: Mercurul Preliu-ori este pe unu anuu 10 f. m. c.; pe diumetate anuu 5 f. în Iaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe unu sem. pe si anuu întregu 14 f. m. c. Se prenumera la tete poate imperatoresci, cum si la toti cunoscători nostri DD. corespondanți. Pentru serie „polită” se ceru 4 cr. m.

Monarchia austriaca

Brasovu, 13. Martiu. Privire serioasă. Maiestatea preștepsa slavniculu Imperator alu Rusiei se vediu motivat cu ucaș din 22. Febr. (6. Martiu) a dechiara tōta cunună de guvernamente, incepându dela insa capital'a Petersburgu catra apusulu și amédiul Imperatiei Sale pana la Besarabi'a, in stare de asedia. — Acēsta mēsura serioasa ne face se ne aducem aminte de seriosele cuvinte ale ministrului Francu Drouin de l'Huys, cu care respusese acesta la manifestul Imperatului Nicolae, emis catra ortodossi — cumea vine sei mantue de tiranii apesatorilor — si cei apesati se tienă cu elu — Ministrul de esterne francu, ad. emise catra solii acreditati o depesă circulara, ce essi si in „Monitoru” din 6. Martiu, in care dovedește ministrul, ca responsabilitatea evenimentelor neprevedute, provocate de Imper. Nicolae si prin acelui manifestu, cade asupra Rusiei si in care cu amaru si cu indignatiune opune cuntelegerea puterilor pomenirei ce se facu in manifestu despre casulu franciloru din an. 1812, care se ascrie elemintelor mai multu de catu vitejiei rusesci. Acestu circularu essi inaintea ucasului numitul, si fiindcă guvernamentele declarate in stare de resboiu — marcă parte, mai vertosu Poloni'a, locuite de elemente nemultiamite si din privintia apasarei relegei catolice —, amu puté deduce, ca calciul depesei ministrului francu inca a putut produce o asemenea mēsura atatu de serioasa. Se reproducem ceca ce vorbesc ministrul francu in sinea depesei, pentru a celealte desluciri le audiramu pana la satrare de ele:

„Domnulu meu! numai unu cuventu mai voiu a dice asupra manifestului, in care Imp. Nicolae isi arata otarirea sa catra popore, dice Drouin.

Secululu nostru, cu tōte ca e espusu la multe torture, era totusi celu pucinu liberu de unu reu, care cutrieră odiniōra lumea mai multu de catu ori si ce; eu intielegu adeca resboiele religiose. Eata că acum Rusi'a face, că echo timpiloru celor fatali se resune la urechile poporului ruseescu. Se imbraca in mantau'a ca cumu s'ar redica crucea in contra semilunei, si se cere dela fanatismu ajutoriulu, care dela o minte sanatosă nu s'ar puté pretinde. Francia si Anglia n'au de a se apera in contra imputarei ce li se face, cace ele nu protegează Islamulu in contra besericelui ortodosse, ci ele vreau numai se apere teritoriulu turcescu de revnirea rusescă de a ocupa, si ele pasiescu cu deplina convingere, că present'a armatelor sale voru nimici cu totulu prejudecētele aceste neputintiōse, care deimbarca in catuva pe supusii Sultanului, si care nu s'er mai puté re'nié, déca provocarea din Petersburgu, in care Rusi'a sujuția ur'a natiunilor si pornirile revolutionare, n'aru paralisa marinimōsele planuri ale lui Abdul-Medschid. Din partene credemul cu tōta sinceritatea, cumea noi, ajutaudu pe Pórtă, vomu face cu multu mai mare folosu cresciniloru de catu gubernulu acela (Rusi'a), care si au facutu o unélta din apararea cresciniloru pentru saturarea prematuriei sale ambitiunii.

Numai catu Rusi'a prea tare si uita in imputările sale, ce le face altora, cumca ea nici pe de parte nu tractează celealte religii din imperati'a sa cu atata tolerantia, cu cata se pote gloria astazi Turci'a, si ca cu unu zelu mai pucinu prefacutu pentru relegea grecescă afara de granitie imperatiei Sale si cu o amōre mai mare catra cultulu catolicu in tier'a sa ar' implini mai bine porunc'a lui Christosu, la care se provoca cu atata sgomotu.”

Aceste cuvinte ale ministrului franciozescu, care aviséza la apașarea legei catolice in Rusia, au fostu singure in stare a motiva pe Imper. Nicolae ca se dechiare acele 13 gubernemente marginasie, in

care se afla atatia catolici, subtu stare de resboiu, chiaru de nu s'ar fi si descoperit u decurundu una complotu ramuritu in Calisch, dupa cumu ne spunu scirile novisime. Apoi daca grecii si bulgarii redimatii pe provocarea Rusiei voru cerca a se scutura si a tiené cu Rusia —, cine pote nega, ca apropiarea flotelor impreunate in Marea baltica nu poate produce asemenea efecte in Rusia, unde relegiloru desobite in anii trećuti, dupa cumu se scria, li se facu atata sila ca se trăcea la ortodoxia; se tacemu de alte elemente care potu jacă suptu spudia. —

De aci lesne se poate trage si o paralela: Franția vrea a si versa sangele pentru toti creștinii fora osebire, Rusia nu va se scie forsumai de ortodossi, si chiaru in imperati'a sa. — Se vedemul ce bine ne aduce apusulu in Orientu, ca cu nordu Orientulu vedemul unde ne aflam. —

Nr. 77. 1854.

Societatea de Lectura a junimei române studînte la scôele Orădiane.

Dupa ce in Nrul 14 al acestui-a organu avuram spose a publică prenumeratiune la prim'a sărcina din culesiunea versuaria, facandă de prin Foile publice naționale dela 1838 pâna aci; Domnul Andrei Muresianu, avend unele versuite cuminate in atinsele Foie, ni-se declară in Gazetă Transilvaniei, si in Telegraful roman, cumcă si — retine dreptul pentru memoratele versuite proprie, de ale dă singur la lumina mai tardi; din carea causa in editiunea nostra se fie trezande cu vederea *). — Noi dreptul sus numitului Domn, de a dispune dinsu-l cu lucrurile sale, pe cum a veri carēi-a, l— recunoscem; si ne incumetem a provocă pe toti Domnii, carii au versuite cuminate asémene; ca de voesc ale retrage din culesiunea nostra, se aiba bunetate a se declară pe l'anga dreptul seu pe calea privată societătei, ca asia se ne deslegem mai curand, cu atât mai vertos, că noi după decursul unei-a septimâne sumitand opul respectiv tipariului, i-ar si indesiert si protestarea si cautarea după paragrafii pentru retiparii. Fară partinitorilor întreprinderilor noastre, cu tōta reverantă le incunoscintăm: cumcă editiunea culesiunei versuaria a începem, si cu elasarea versurilor Dlui Andrei Muresianu pâna aci, — ca un scop lateral al Societății noastre vom continua pâna atunci; pâna cand prin Foile naționale vor mai si versuri, ale caror'a elasare din dins'a nu-ă vor pretinde autorii lor; ca asia să fie rescumperate din a nerecunoscintia posteriora meritele tuturor acelor, cari in asémene mod or desudat spre inflorirea limbei atunci; cand eră cu poporul seu astrinsa glicelor. — Si asia e in viatia strelbunilor nostrii un restemp ca de 12-seci de ani, ca un desert neroditoriu; destulu că tōta literă istoriei acestora seci fatale detrage u gloria u virtute naționalei noastre, macar când ne sent „Dilele bineprimite” se caută a recrută posteritatei acea avutia, carea cu dreptul va pretinde se-ă aiba in ereditate dela noi.

Oradea Mare, 2/14. Martiu 1854.

Pentru Societate:
Dionis Pascutiu, conducătorul s. r.
Pau Vela Ventraiu, notariu curespund.

N.B. E ultim'a data, că redactiunea a mai primitu aceste sîre cu ortografi'a loru intocma. Pe viitoru se voru delatura cu totulu articulii trimisi pentru Gazeta, fiindu scriși cu ortografia arbitrară si nu cu cea ce se observă de comunu in Gazeta. Timpulu fizicu nu ne ierta si decopierea ortografieiloru. —

Red.

*) Vedi si Foi'a Numeru 10.

ПАТЕНТЪ АНДРѢЯ ТЕАСЪ

din 16. Ianuary 1854.

(Ørmapa din Nøtterø trekket.)

§ 26.

Edintvљ ва кєпнinde:

- a) нынешне жадекъюреіл дела каре се ва еміте;
 b) нынешне чөлөй кө дрепті де а траце вінітеле венгрілорд
 decdamnate, спецификареа кө deamергыттыл а ачесторд
 венгрі ші сұята каніталелорд де decdamnare, преқомт
 ші дінченпеттал а күршерел интереселорд дәнп ачеле ка-
 пітале ;
 c) провокареа :

фаче асемнапе аснпра капіталы і де decdamnape ұн прівінда а чедорғ детопіе де ұттарыттың че снптк кадычесе сең потк репнпчя ұндарть ші пептк кари ны са фәккетк ұнвоіре съ се рес-
нпндк аффаръ де репнпвлк Әпгәріеї, Boibodатылк сербікк, Бапатылк
тімшшанк ші репнпвлк Кроашиел ші алк Скіавоніеї, ші ұн прівінда
кърора дрептзлк де пемнк пе өзпнрі пемішкеторе ны са къпъ-
татк ұн ачеле цере, үндк къстк кърді пыліче ұн ұпделескль
§§ 321 ші 451 аі кодічелк чівіле үнерараре ші үндк се аффаръ
ачеле өзпнрі пемішкеторе.

Ачестъ **Лисинзаре** се ва да ла жадекъторіѣ **Лискрісъ** ші ва
кспрінде:

- a) аррътареа къ деамеркитълъ де нъмеле ші къпіктоме фікърі кредиторъ, каре е а се тръмите да капіталълъ де decdamnare;
 - b) съма фікърі артіклълъ де деторіз атътъ дн прівідца капіталълъ кътъші а інтереселоръ рестані;
 - c) термінълъ къндъ а фостъ съ се респандъ фікъре артіклълъ де деторіз.

Съма totally че са дисциплатъ decspre тóте kondieiele de dec-
torie. Атпревъл къ intереселе съ пъл філъ mape декълъ съма
капиталълълъ de decdamnare, къчъ ла dinkontra артиклълъ de detorit
memoraцъ по връчъ кари трекъ песте съма капиталълъ de dec-
damnare, жъдекътория ти ва koncidepa ка къмъ пъл с'аръ фі дис-
циплатъ спре acsemnare.

§ 31.

Пентръ персонеле кари нѣ потѣ днкіїа апте легалі de cine, пентръ комтвпітвді ші алте корпоръчівпі, пентръ ввнріле ші fondsріле кари стаѣ свѣтѣ adminістѣчівпе сѣў контролъ пыблікъ, апої пентръ fideїkommіce ш. ч. л. ворѣ addвче ленітітвчівпіле ші днсінчъріле репресъптанцій ші органеле че ворѣ фі d8пъ диспъсъ-чівпіле легалі спеціал.

§ 32.

Дékъ лп тітпвлѣ тертіпвлѣ edіптале піче вр'о а треіа нер-
сопъ пв ва addвчe врео лецитіпчівпе сеў врео лпсінваре дппъ
істстрічівпеа § 26, літ. с), піче челѣ кв дрептѣ de a траце віні-
теле ввпвлѣ decdamnatѣ пв ва фаче черере дппъ квмѣ admіte §
30 ка деториеле карі сїптѣ kadвчe сеў карі се потѣ репнчія пв-
таі деکътѣ съ се accemпe ла капіталвлѣ de decdamnare, атвпчі
жадекъторія дппъ віпіреа челѣ кв дрептѣ de a траце віпіtele вв-
пвлѣ decdamnatѣ ва лпквппоштіца Фѣръ лптърziare ne dipento-
ратѣ fondвлѣ de decessrчиnare, ка облегчівпіle de detorіz але
decessrчиnреi пѣтжпвлѣ пептрѣ капіталвлѣ de decdamnare съ се
емітѣ ne пвпеле челѣ кв дрептѣ de вініte, кв карі anoi се ва
прочедe дппъ квмѣ прескriп §§ 62 шi 63.

§ 33.

Динконтра дékъ дн тімпвлж термінлж edіптале се ворð ad-
dьчө леçітімъчілі сéջ диссінврі дыпъ інстрічілпea § 26, літ. с),
сéջ дékъ дыпъ күмб admite § 30 се ва фаче черере ка дето-
ріеле кърора ле а сосітш термінлж de респіндере сéջ карі се
потш реппнчя пытai декѣтш съ се тръмітш да капіталлж de dec-
damnare, атвпч ачесте се ворð стржпце ші дндаш дыпъ сосиреа
морð се ворð трече сепаратш днтр'о консептічілпe дыпъ edіптале
емісе, ші се ворð шіпé дн къпчелріш саре ведеpea фізкървіа.

§ 34.

Ла зіоа де ꙗпфѣцішаре се ворѣ кіѣма ꙗп спедіш ші къ чеа
наї мape гравъ че се поте:

- a) Челă кă фрептă de a траце винитеle бывалыи decdam-
натă фъкендисе къпноксктă, ка съ се тincinе да жъ-
декъториъ кă о zi mai дnainte de zioa de днфъцишаре,
къчі алтѣмите се ва ныті ынѣ къраторъ ad acium ын
периклъші ші не спеселе ляй;

b) фъкаре кредиторъ не каре ымъ ва фі аррътатъ дето-
рълъ дыпъ прескріптылъ § 30, ка съ се десфакъ din
капиталъ de decdamнаре кă днкъппоштингаре de съма
претинсівилоръ ляй ын капіталъ ші интересе спедіфікате
de detорълъ ка съ се accemne ші кă ачелъ adasч,
къ ын касч de невініре се ва koncidera ка къмъ с'ар
лъвои;

c) къндъ бывалъ се ва афла съв сечестръ жъдекъторескъ
ши сечестратарълъ denymitъ.

Адманьареа чітъчівноръ се ва фаче яа тімпъ ші жп мондълъ преискрісъ жп регулемжтвълъ ж8декъторескъ пептръ інтімареа нелоръ дінтеіш inkce.

Жъдекътория се ва копвінде deспре ачеста ликъ таи ляп-
нте de зюа de лпфъцішаре шї ва лпгріці ка съ і се трътіть
шептітімъчіліде de admansзаре че арð таи ліпсі. (Ва үрта.)

2041

Ла зиона де љпфъцишаре се ворќ адзче тóте докуминтели шi тiжљочеле проблемите че сербескъ спре а демокстра претиснivите фъкте.

УНГАРИЯ. *Pest*, 13. Марцій. Къ кътъ аспріміе ші не-
пъртніре се трактéзъ кріміналі ї ші **Ли** Унгарія, доказеште про-
спѣта kondemnare а къторва кріміналі **Ли** Цегед, комітатуљ
Пештей, **Ende** **Ли** 12. Марцій се спѣлъзаръ З кріміналі, карії
въкъръ потепицъ **Ende** пропріетаріј де вінгрі, къ аменінциї де

арте ші і фварь вр'о 11 ведре. — Ли Пешта с'а прописъ а
ре форма дп зіяле ачестеа „o concitate pentru грека de
феръ“ ка кв о іздалъ деосебіть съ се путь фолосі въле de
феръ dela Novigradъ, de 8nde се сперезъ 800,000 de тъжі а
путь продвче. — Каска орієнтаръ дъ тутъ матеріе de кваетатѣ
ши de пътвітѣ ші прип 8пгврія. —

Скіпетра езкателоръ кътъ тезълъ 8пгврія 8псвфъ гріжъ
ла впші сперанде ла спеклану. —

АВСТРІА. Biena, 17. Марці. Десь о денесъ телегра-
фікъ сосіть дп зія ачестеа din Берлінъ дп Biena adiistantъ de
арів аль Речеві Пресі D. de Mantaiffel, а прімітъ opdine a
велі la Biena, дпдатъ че Maiestatea Ca 8пператъ се ва фі
ріторъ дела Мінхен.

Деспре mісівна adiistantъ Mantaiffel се скріе, къ еа
пріоште ла негодіаціоніле спечіале, че маі пътескъ дптре Ах-
стри ші Пресіа дп оіентълъ съпъстръреі 8ппереселоръ пацівні
шемано, фадъ кв евентвалітъціе, че дпар путь адже стрътвтъ-
ріо дптребъчнеі орієнтаръ ші е секвръ, квтъ пріпчівілъ пев-
тимітъціи рємъне басеа ачесторъ негодіаціоні; певтранітатае ач-
еста дись пз се путь пріві de насівъ, фіндъкъ, дпдатъче с'ард
меніца інтересълъ 8ерманъ (ла гвра 8вишрі ?), ачеста пев-
транітатае ва дпчата.

Дела Петерсбургъ дпкъ сосіръ кврі кв денесше дп Biena,
диль аль къроръ 8впнісъ кабінетъ de Ст. Петерсбургъ се еспрітъ.
диль ва дпквпніра totд че ар путь фаче, ка пвтеріле 8ермане
с'ї дасе політика de пътъ актъ а пропончіате певтранітъці.
Ала. Новеле пропвсечні але Австроі ші Пресіеі кътъ Ресіа,
мічеста се 8ермбрескъ ресбоівлъ — фъкъндълъ локалъ — се
репектарь дп Ст. Петерсбургъ, totд аша се пріміръ de дрептъ
ші дпдемпіріле че леаф фъкътъ пе ачесте 2 пвтері а ціні пев-
транітатае.

Ministrълъ прешед. Mantaiffel din Берлінъ, фіндъ провокатъ
деграфълъ Сверні пріп o інтерпельчуне съпътскіе de 111 de-
літатъ аль дітєї, ка гвбернілъ с'ї арате пе фадъ політика че
апе de кваетъ а о ціні фадъ кв каска орієнтаръ, дпкредінцъ дп
дітєй пе репресантані кв квітеле ачесте: „Ли Mareea 8ер-
манъ се воръ веде флотеле дппрезнате але 8елоръ доль стате
апсene 8апевржнідъ ші еж въ дпкредінцезъ, кв Пресіа се афль
диль вгітъ кв пдслецире кв ачесте пвтері.“ De ачи ждече фіечіне
деспре певтранітатае 8ерманъ. —

* Din Biena се скріе, квтъ 8пълдіа Са ч. р. Архівче
Мбрехтъ, гвбернаторълъ 8пгаріеі съ ва densmi de съпракоман-
дантъ аль твтвроръ трапелоръ, че сад консепнатъ ла партеа та-
міалъ а граніцеі de кътъ Тврчіа.

* Ли прівінца търіреі соленітъці, че се ва ціні ла квпніа
Міретеї, с'а съпштернітъ миністерілъ впш проп-
рамъ din партеа 8вргдшайстрълъ, каре с'а ші прімітъ de вгпш.
Літътпніріле din партеа капіталеї, ізмінічуніле челе търеде,
юпчертеле de піксікъ, фестілълъ попоралъ дп Пратер, баллъ
de кврі ші квпніара альторъ пърекі de tіnepi дп зія ачеса, пе
арії Maiest. Са воіеште аі ші 8пзестра пептъ дпкредінцатае
актълъ ачестъ таре de късъторі. Din партеа партікларілоръ
пі пріп колекціоні вінефъктіре дпкъ се воръ 8пзестра май-
налъ пърекі de tіnepi, дп адевъръ впш актъ ізбіторъ de оме-
іре. —

Cronica straina.

АНГЛІА. Londons. Акту пічі Тома пз се ва маі пвгл
анді, къ ресбоівлъ есте дп ажнівлъ съв пзмаі дп Тврчіа ші
не Marea негръ, чи ші спре міа заніпіте дп търіле пемщешті.
11. Марці а фостъ о зі історікъ пептъ Апгліа. Ли ачеса зі
мота джнсеі каре есте менітъ de a меріе асвпра Ресіеі, ком-
івсъ din 44 коръбі кв 22 міл оставі ші 2200 твніръ ші пе кътъ
стъ ші din вапоръ кв о пвтере de 16 міл каі (кътъ 20 тъжі de
1 калъ) а тъпекатъ din портълъ Снітед, десь че маі ыптеі дп-
тре салве пмтврісе de твніръ дпші лв' ретасъ впш дела Церъ
ші Речіпъ, карса се афла фадъ пе о наіе фртбсъ. Речіна д-
льче прімі пе admiralъ компьндантъ Cip Karolъ Naniere kв тоді
съвкомънданді ші квпітані лв', апоі дп dimica пе фіе каре ла
поствлъ лоръ, десь ачеса ла департълъ флотеі о салютъ кв батіста
са чеа аль фълфъндъ пънъ квндъ коръбііе авіа се маі ведеа. Бкіріа
пенкътърелоръ глобе de попоръ din тоте класеле, каре
стетеа фадъ ла ачеса сървътъре de рътасъ впш ера престе тъ-
съръ таре. Попорълъ adіkъ о дпкредіре пемтърінітъ пз пзмаі
дп таріна церей сале, чи ші дп рапеле таленте але компьндантъ
Cip Ioanъ d'Акра din Cipia (1840).

ТВРЧІА. Konstantinopolе, 6. Марці. Мішкареа гречілоръ
а дпчептъ а траце кв totд adіncslъ лзареа амінте а Пордеї. Фад
Ефенди (квпосквтълъ din a. 1848/9 ші de къндъ кв Менчи-
кофф) дпсодітъ de o світъ пмтврісъ, прімі opdinъ ка съ тірі

la Ianina, се дпделеце кв фі калітате de комікарів естраорді-
нарів. Маі памітъ дись кв кътева зіле Zeinellъ Паша прчесе кв
5000 трапе dela Воло дпбъркъндъсе пе коръбі, пептъ ка съ
трекъ дрептъ асвпра провінціоръ тврчешті дпвчіпіате кв Гречіа.
Алалгіеіръ порпіръ дпкъ ші 4 фретате тврчешті съв Шіер Паша
ла Александрия кв скопъ ка трапеле de ажторъ, кътъ маі аре съ
dea Авбас Паша, віче-репеле Егіпталі съ ле адекъ дрептъ ла
Епіръ. Атътъ din ачесте тъсвре беліче, кътъ ші din айтеле
асемпіеа се путь да кв сокотіла, ка Порта есте детерініатъ а
дпфрпта пе революціонарі кв туте пвтеріле кътъ маі став дп
дісікссізіпе, фъръ ка съ маі аштенте ші ажторълъ апсе-
пілоръ. —

Літъчееа Гречій din Elada се дпартъ памітъа окілоръ гв-
бернілъ ші а Речеві Ото, фъръ ка гвбернілъ съ аівъ търіе
дестълъ спре аі контені ші редін. La фроптіера аі дпчептъ
чокпей неконтені, кътъ орі зіде се дптълескъ тарі кв гречі,
дпкъ даі дп калъ впш ла адії. Маі декржнідъ 800 гречі тре-
къръ фроптіера ші ловіръ дп пмтврі тарческъ, акоі дпсъ дп-
тітпніаръ врео 400 албанезі тюхамедані, каре втвръ по гречі
ши ді сіміръ ла о фагъ рушипсь дпдърънітъ престе хотаръ.

Пиль къндъ декрпде върсареа de съпшце дптре гречі ші
тврчі, Dn. Metакса, репрессантълъ греческъ ла Константінополе,
стъ съ жре, кв гвбернілъ греческъ пз е піч о парте ла ачеле
тішкъръ але гречілоръ. Чи атътъ Riza Паша, тареле везіръ, кътъ
ши Peshid Паша прітіръ кв тутъ пеппльчере decsvініріле лв'
Metакса ші ді zicserъ: декъ гвбернілъ греческъ пз се дпвоі-
ште ла тішкъріле революціонаре, фъкът'а елъ кътъ de пвдіпъ спре
але дпфрпна?

— О штіре а стръвтътъ пріп газетеле французші ші
беліціане, каре декъ с'ар адевері, ар фі de импортані преатаре.
Кореспондингі din Константінополе репортезъ адікъ, квтъ Съл-
таплъ стъ съ емітъ впш Ферманъ, ка каре пз пзмаі ва реди-
тірі туте дрептіріле ші прівіледілъ Прічіпіаторъ ротъпешті
Цера ротълескъ ші Moldavia, чи атвель Прічіпіате ле ва впі
дптр'шпні сінгіръ статъ, брешкътъ пеатърнатъ ші пзмаі съпшѣ впш
Domnі. — Ачестъ штіре впш о іаі de вані вані, алді dinkon-
тръ о ппнѣ ла дпдоіель грека ші пз крдѣ, къ твркълъ ар путь
фі ашea лібералъ кътъ Moldavo-Români крещін. Алді dinkon-
тръ зікъ ашea: Ноі реквіштетъ дппортаңа ачесте фапте
марі а Сълтаплъ, декъ квтва ачесааш се ва адевері; тутші
ачесааш пе пой пічідекомъ пз пеарѣ ппне ла врео мірапе. Zікъ
чіпе къте ва вреа, дар тврчі чеі тарі totд съпшѣ політічі маі
впі, декътъ тоді бойері Цері ротъпешті ші al Moldavie. Къндъ
Сълтаплъ ар декіара Прічіпіате ротъпешті de пътълъ пев-
транілъ ші пеатърнатъ атвпчі елъ п'ар'якra пзмаі дптръ інтересълъ
Moldavo-români, чи ші дптръ дпвдератълъ інтересъ аль
Пордеї; пептъкъ декіаръ та Прічіпіате de пътълъ певтранілъ
пеатърнатъ, дптродъле дп система статвріле европене, ппнеле,
пз съв протекціоніа, чи съв гаранціа пвтерілоръ европене
пріп трактатъ формалъ, апоі дптрхплье съпшѣ впш сінгіръ domni-
торъ, пептъкъ съ фіе тарі дестълъ спре а апъра ші тапвдіні
пеатърнатъ таре дптре tіne ші дптре Rесіа, аі ла тіжлокъ впш пътълъ, впш статъ певтранілъ, пе каре пі-
minі пз ва кътеза аль маі кълка даштпеште, пептъ ка ва шті
біне къ пептъ асемпіеа кълкаре туте Европа се ва скла дп
капвлъ лв'. Ашea Тврчіа дпкъ ар рѣтъпна дп віторъ апъратъ
de агакрі стрыне пе кътъ ціне лвглъ Dнп'рел. Престе ачеста
Прічіпіате ротъпешті аі дп фаворса лоръ дрептълъ історікъ.
Цера ротълескъ ші Moldavia пічідатъ п'аі скъпътатъ ла старе
de пашалікъ ка Сервіа, ка Гречіа шчл., чи шіаі пъстратъ dom-
nіile ші лециле пропрі; пзмаі съв фапаріюі скъпътасеръ маі
гре; дпсъ a. 1821 ле скъпъ ші de фапаріюі; іаръ Сълтаплъ
пз се дпдоі але реставра Domnіile лоръ падіонале, de ші Rесіа
пз се дпвоі пічідекомъ ла тъсвра ачеста а Порді, чи черкъ ка
тотъ фапаріюі съ іа дп арпдъ троптіріле Прічіпіаторъ, de ші
кв рестріпцере пзмаі ла патръ фапаріоте. Ли челе din
вріпъ трактатълъ дела Adrіanополе (Септ. 1829) totд квпрінде
певтърніпреа дплъвптръ а Прічіпіаторъ; іаръ капвлъ din
вріпъ аль регламентълъ органікъ ціне квратъ, ка съ се фактъ
тоте прегтіріле пептъ о маі стржисъ впіре а Прічіпіаторъ
Цера ротълескъ ші Moldavia. Ші бре дп anii 1842—5 пз
кврсесеръ негодіаціоні дптре Портъ ші Прічіпіате, аль къроръ
сімбре ера, къ Прічіпіате съ плътескъ Порді о съмъ бреш-
каре хотржтъ (капъ 80 тіліоне леі ротъпешті) одатъ пептъ
тотъдеаупа ші съ рѣтъпні пеатърнате. Но атвпчі дпсъ се ес-
касе о альтъ фікъ зікъндъссе, ка ачеса карі аі дп кваетъ а тіж-
лочі рѣсквтпрареа Прічіпіаторъ de съв съзераітатае Сълта-
плъ, пе съпшѣ тъпъ факъ впш алтъ негодъ кв кавінетълъ de Ст.
Петерсбургъ, пептъкъ апоі съ въпнъ церіле ачестеа кв атвпчі маі
шпоръ Rесіа пе 30 арціпцъ ші кв radewd de 80 тіліоне леі, пе
Фад Ефенди (квпосквтълъ din a. 1848/9 ші de къндъ ка
карі ера сълі трагъ totд de аколо, ла каре с'ар фі маі edaocă
кофф) дпсодітъ de o світъ пмтврісъ, прімі opdinъ ка съ тірі

коръдігні. Ші астъзі се крепе къ totъ асеменеа ѿмені ар ста
жп контра впкі асеменеа плані алѣ Султаплві, din какъ маі
вжртосч, къ не маі фіндѣ дѣ Domnii осебіте, п'ар фі пічі дѣ
пърекі де министеріврі, пічі пътърѣ Andoіtѣ де амплюаці тъп-
къторі де лефі ші поце фі къ арѣ маі лінсі твзле „ківер-
нісей.“ —

Фіе кътѣ ва фі, єсъ сорділе ресбоівлві орі үnde ворѣ вреа,
еле, атъта се паре къ рътъпе маі пресвсч de җпкоіель, кътѣ
стареа Прінчіпателорѣ ротъпешті пічідекътѣ пъ маі поце рътъпе
прекътѣ а фостѣ dela 1829 җпкоіче пъпъ акътѣ. Европа с'а
жпкредінцатѣ акътѣ ка пічіодатѣ, къ церіле dela Dвпъреа de
жосч требе съ се іа неапъратѣ съб гарандіа (кеzъшіа) солидарѣ
а Европеї, пентркъ ачеста се чере кіарѣ де кътѣ інтереселе
европене җп modѣ імператіврі. —

— Се крепе къ Султаплві ва пърчеде җп Апріле җпкъ ші
ла Швітла, іарѣ де аколо да Bidinѣ. —

Скрісоріле челорѣ doi җпператці аѣ сосітѣ аічі (пріп газете)
пътмаі җп 5. Марці ші аѣ продвсч чеа маі профандѣ җптіпъріре
ла тврчі маі прічепътіорі. Акътѣ авіа се җпкредінцарь тврчі пе
деплінѣ, къ җпператвлѣ Франції җптрѣ тотѣ декърсвлѣ чеа ті-
стеріосч алѣ какъсі ръсърітene а стътѣтѣ җп капвлѣ шесі ші а
лвкратѣ totъдеаизна җп фавореа Тврчіеї.

Дела Dвпъре сосірѣ фелкѣ де репортврі ші коресондингѣ,
каре маі тóтѣ спнпѣ җптр'юпѣ гласѣ, къ вълетіпеле din үртѣ але
рвшилорѣ п'ар къпінде пічі а зечеа парте адевърѣ, къчі еі n'аг
фостѣ җп старе пічі ла Rvshchikѣ, пічі ла Nikopolе de a apde
флотілеле тврчешті, чі ачелеаш пътескѣ ші лвкréзъ пе Dвпъре
токта ка ші маі пайнте.

Rусія. Ct. Peterburgѣ, 6. Марці. Декретареа стъреі de
acedie престе 13 гвєрнї ръсешті се адеверéзъ җптрѣ тóтѣ җп-
тіндеаеа еї. Кътѣ ціне dela Peterburgѣ җп жосч пъпъ ла tіe-
zzіпеле Прѣсіе къ тóтѣ Полопіа, къ Літваніа ші Подоліа, апоі къ
Бесарабіа ші пъпъ ла Donѣ (Tanaic) тóтѣ провінціїе закъ де
акътѣ җпнінте съб лецеа тарціалѣ, съб къртвіре ші поліціе ос-
тъшескъ. җптр'ачеа dealvnglѣ Mвреї балтіче се грътъдескѣ
трпнѣ гата de a се бате ка ші ла Dвпъре.

Пе лъпгъ хъртіile векі, җпператвлѣ порвпчі пріп вкасѣ ка
деокамдатѣ съ се емітѣ вілете de крeditѣ җп сътѣ de 6 тілі-
боне рвбле de арцінтѣ (кътѣ 4½ с. ф. о рвбль, сѣд престе totѣ 9
тіліоне фіор. m. k.) Ачеста җпсь є пътмаі o җпчепътврѣ; пент-
ркъ ла впкі ресбоів атътѣ de җпфріошатѣ се черѣ вані, вані ші
іарѣ вані. —

Въ веді адъче амінте, кътѣ пайпте къ кътева септътпї
газетеле ръсе җпжгра греѣ пе Султаплві, пентркъ ачеста ар фі
провокатѣ пе deceptорї рвши ка съ трéкъ ла тврчі пе лъпгъ
kondiçіоні преа фаворътіоре. җптр'ачеа іатѣ че афлътѣ totѣ
җп газетеле ръсешті спре чеа маі стрѣпъ тірапе а пълікълѣ
европенѣ: Маіестатеа Ca җпператвлѣ а віповоітѣ а порвпчі ші
ministrvлѣ треілорѣ dinafарѣ къ datѣ din 25. Ноембрѣ (7. Де-
четембрѣ) 1853 а пъвлікатѣ, кътѣ: „Есте хотържтѣ, ка тодї
Българії къдї се аратѣ ла аваппостріле постре (dela Dвпъре)
съ фіе пріїтїдї җп колопіїле постре българе, дѣкъ ворѣ адевери
къ есте къ җпвоіэла комзпелорѣ лорѣ, сѣд дѣкъ врвгпвлѣ din
българѣ чеі път крепіношъ ворѣ ста бъпі пентрѣ еї. Чейламї
българѣ, пентрѣ карї пъ ва ста бъпі nimir, съ фіе стрѣпортаџї
җплъвптрвлѣ Rvscieї.“ —

Фіорте серіосъ тъсърѣ. Ної пъ гратвльтѣ съртапілорѣ бъл-
гарѣ пентрѣ асеменеа стрѣпвтаре. —

Маі п о 8. Ծпѣ чеरкъларів алѣ ministrvлѣ de ecterpe
Bвол-Shasenwtaіn. җп пріїнца пъсетърѣ Австріеї, фацъ къ какса
ресърітенѣ, дѣпъ „Allg. Zeitung“, епісіе ministrvлѣ пострѣ прі-
тартѣ ла репрессіонтїй австріаі о депешѣ черкъларѣ, җп каре
се апась маі вжртосч ла җппреіврареа, кътѣ пътеріле че-
тарѣ чеертане лвкърѣ җп къпделецире; кътѣ Прѣсіа ка ші Ав-
стріа съ dekiarѣ җп контра рескълѣрї крещтілорѣ гречѣ җп
Тврчіа ші къ тъбеле ачесте пътері оріентале, дѣпъ че са de-
fіptѣ җппрезпѣ җпцелециреа лорѣ къ пътеріле апъсene, үрвеазъ
къ тóтѣ отържреа ка съ се елівере крещтінї din Тврчіа de оріче
апъсаре недреаптѣ. Дақъ Австріа ва фі сілітѣ а'ші скоте сабіа
пентрѣ ліпіштіре, пъ аре de къцетѣ а'ші пърѣсі пеятралітатеа җп
пріїнца җптреівъніе чеі de фрпти. —

Брзіла, 17. Марці п. Жоквлѣ ватерілорѣ пъ маі вреа съ
жпчете, чі ачелеаш кърце зіле җптреї ла Брзіла de пе дѣ дер-
тврї. Dобавѣ җпведерать, къ ватерілеле тврчешті пъ се стріка-
серъ. —

Чева deoceвітѣ din кътвлѣ ресбоівлві пъпъ җп тіпвтвлѣ de
фацъ пъ пріїрѣтѣ. —

БѢЛЕТІНДѢ ОФІЧІАЛѢ

Nr. 306. Civ, 1854.

E D I K T 8.

Din партеа ч. р. ждеуѣдѣ de черкѣ dela Кохалтѣ се
пріп ачеста de контпѣ къпоскѣтѣ, кътѣ ла черереа дверам
Кохалтѣ Тріка (Dвмітрѣ) Тэмпе с'а deckicѣ астъзі къ
сълѣ престе җптрѣга лві авере тішкѣтобре ші пешишкѣтобре,
тобре орі ші үnde җп църіле de коропъ, пептрѣ каре аре ор
пров. de конкврсѣ din 18. Іюлѣ 1853 валобре.

Се адъче dap amintе тутърорѣ ачелора; — dela карї
дї даторпічі пъблій вреаѣ а претінде чева, — ка съ'ші пъ
претінсівпіле сале, җп Formѣ de пълъпсбре пе калеа дре
жпконтра репресантвлѣ тассеі-копкврсвале, D. Aloisіe І
адвокатѣ провінчіалѣ de аічі, кървіа с'а denmitѣ de събѣ
еарып җп Кохалтѣ D. жъратѣ ІІІvglіng, — опі къ къвжтѣ
җп скрісѣ ла жъдекътіоріа de аічі, ші җп пълъпсбре се доки
тезе пъ пътмаі къ претінсівпіле ле сжптѣ дрепте, чі ші дреп
сълѣ җп пътереа кървіа черѣ съ се җпшіре җп кътаре класъ
ржть; ші ачеста дебе съ се фактъ чеа твлѣ пъпъ җп 10.
1854 җпкісівѣ; пептркъ, каре се ва арѣта маі тързі, къ
къ і с'ар къвепі вр'пѣ дрептѣ de приорітате пропріетърѣскъ
de дрептѣ de зълогъ, елѣ се ва ескіде dela пертрактареа
кърсвалѣ ші ва піе пе тóтѣ претінсівпіле ла тасса кон-
савль. —

Totъбодатѣ се opdineazъ пе 13. Маів 1854 diminéца, пе
9 брѣ, җп къпцѣлъріа жъдеуѣдѣ съпѣтѣскрісѣ o къфроптаре (T
satzung), ла каре комітетѣлѣ провісопіз de admіnіstърї
тассъ ші de крeditорї — каре, дѣпъ кътѣ аратѣ § 43 алѣ
mіtei opdine копкврсвале, ла пъшіреа репресантвлѣ тас-
съ ва ашеза — сѣд се ва конфірма, сѣд съ ва есекката о а-
чере поль; — ла каре апоі тої крeditорї се чітѣзъ къ
пінцаре, къ, дѣпъ § 44 алѣ ренеітѣi opdine копкврсвале, че-
пъ се ворѣ арѣта кътва җпнінте, пічі пъ се ворѣ маі лві
пріїнца ачеста җп въгаре de сѣтъ, чі алецереа се ва фаче
чесі че се ворѣ арѣта, сѣд, җп касѣ че пічі впвлѣ п'ар еші
пайнте, съ ва opdina комітетѣлѣ din партеа жъдеуѣдѣ җп пр-
девлѣ лорѣ.

Кохалтѣ, 16. Марці 1854.

(1—3)

Ч. р. жъдеуѣдѣ че-ркъз

ЛІТЕРАРІО.

А сшітѣ de съпѣтѣ тіпарів, I-ма жътѣтате de 7 коль din

Scienti'a S. Scripture

Ісағоцікъ, ертепевтікъ ші археолоцікъ, скрісѣ de Tim. Ішарѣ
Блажі 1854, 8-о; предвѣлѣ кърдї, че ва ста din чірчітер 15
колье, e de 1 ф. 30 кр. т. к.

Тіпвріреа се контпѣ пеіптрервптѣ, ші җп сквртѣ ва еш-
ші а II-а жътѣтате; җп үртѣа къреіа пътмаі de кътѣ се ва піе
събѣ тіпарів: Еlemente граматечеі ротъпештї, каре
пъпъ акътѣ din къссе с'а amenatѣ.

Блажі, җп 24. Фебрарів 1854.

Т. Ііарів.

КОНТРІБІТОРІЙ

Жп фолосвлѣ шкобелорѣ җп 12. Фебр. җп Блажі
(брмаре din Nr. tr.)

Балітѣ Александрѣ, еспедиторѣ de пошта 1 ф. т. к.; Nik.
Гайтапѣ, ч. р. жъде че-рк. 2 ф.; Dr. Zerboni, фісікъ че-рк. 2 ф.;
Георгій Порескъ, преф. дом. 2 ф.; Teod. Kovrigѣ, пегвд. 1 ф.;
Ласло Іосіфѣ, ч. р. adж. 1 ф.; Іосіфѣ Maxa, ч. р. асквлт. 2 ф.;
Nik. Moldovianu, ч. р. капд. 1 ф.; Iponimѣ Albani, рел. пресел-
ман. 1 ф.; Cim. C. Mixal, проф. 1 ф.; Ioane Moldovianu, проф.
1 ф.; Г. Шиссель, фарм. 3 ф.; Іак. Логошianu, проф. 2 ф.; Пет.
Попѣ, дірект. 4 ф.; Nikiforѣ Iliescu, ствд. 1 ф.; Гавріелѣ Попѣ,
профес. 2 ф.; Попграцѣ фрації, пегвд. 3 ф.; І. Овепгрѣберѣ, съ-
ком. 4 ф.; Фр. Гілai, проф. 1 ф.; Nik. Barna 1 ф.; Dvka, ч. р.
адж. пол. 1 ф. (Ba үртә.)

Аціо җп Brașovѣ 25. Марців п.:

Ахрвлѣ (галвінї) 15 ф. 30 кр. вв. — Арцінтвлѣ 30½ %

Pedaktorѣ ръсплѣтіорѣ

ІАКОВЪ МІРЕШІАНЪ.

Edigisnea ти тіпарів 1854

ІOANNE GOETT.